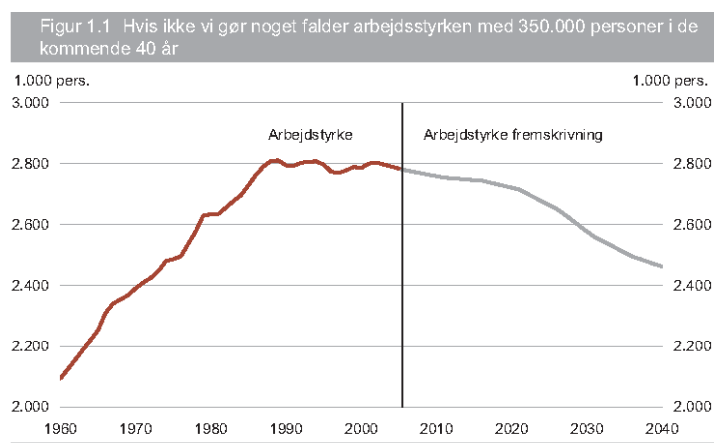

I. Hvad er problemstillingen (kort)

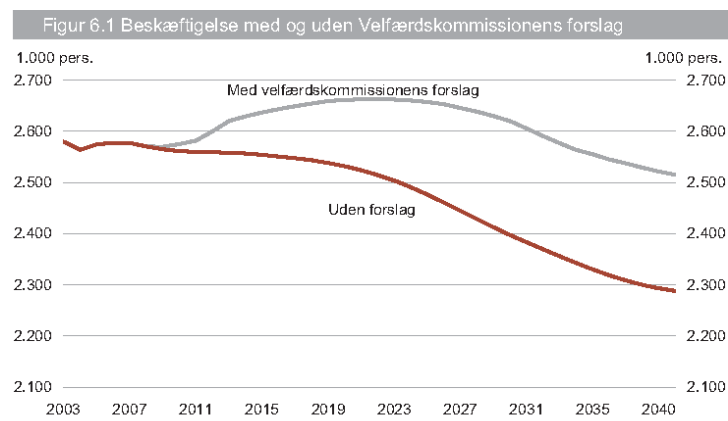
I fremtidens samfund bliver der flere ældre. Fremtidens ældre vil desuden have en stigende levealder i forhold til tidligere. Samtidig bliver der færre i den erhvervsaktive alder. Det giver i sig selv en **faldende arbejdsstyrke** og en større forsørgerbyrde for de erhvervsaktive. Figuren nedenfor illustrerer problemstillingen.

Kilde: Velfærdskommissionen. Fremtidens velfærd – vores valg. December 2005.

Det ses, at arbejdsstyrken falder markant i de kommende år. Det stiller **større krav** til de erhvervsaktive, hvis fremtidens velfærd skal bevares og udvikles.

Ud over den faldende arbejdsstyrke viser VFK's fremskrivninger, at **beskæftigelsen** vil være faldende i fremtiden. Velfærdskommissionens beregninger viser således, at beskæftigelsen frem til 2040 vil være ca. 225.000 højere i 2040 end den ville være uden forslagene fra VFK (se figuren nedenfor).

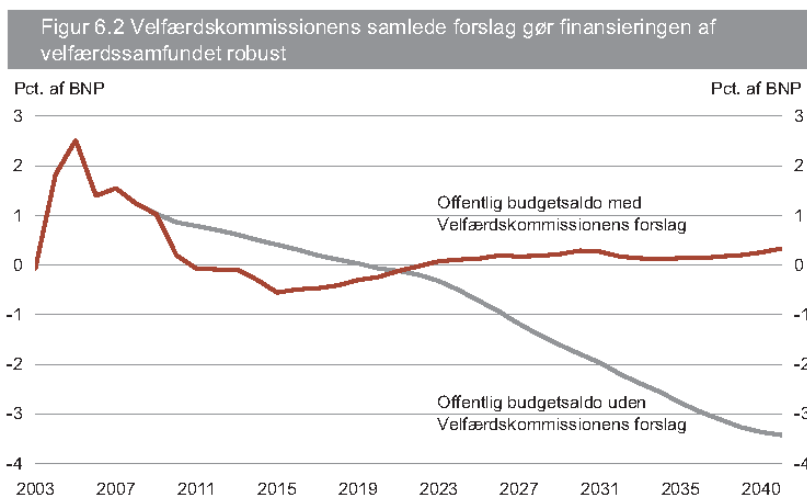

Kilde: Velfærdskommissionen. Fremtidens velfærd – vores valg. December 2005.

Den ændrede befolknings sammensætning med faldende arbejdsstyrke og beskæftigelse (og herunder betydningen af flere indvandrere), **vil lægge pres på de offentlige finanser**, ifølge VFK. Udviklingen i de offentlige finanser er meget afhængige af befolkningens sammensætning og alder.

Hertil kommer, at med højere velstand, jo mere stiger **kravet til fritid** frem for arbejde. Problemet er, at man betaler ikke skat af fritid. Samtidig stiger kravet dog til **mere og bedre velfærds-service** fra det offentlige. Det lægger yderligere pres på de offentlige finanser.

Ifølge VFK's fremskrivninger ser billedet af de offentlige finanser således ud, med og uden Velfærdskommissionens forslag.

Kilde: Velfærdskommissionen. Fremtidens velfærd – vores valg. December 2005.

Den **stigende globalisering** stiller endvidere større krav om fleksibilitet i arbejdslivet, flere investeringer i mennesker, uddannelse og viden m.v. **Samtidig bliver det sværere at holde visse skatter og afgifter på det niveau vi kender i dag.**

Opsummerende kan det siges, at den ændrede befolknings sammensætning, velfærdsstigninger og globaliseringen på lidt længere sigt vil medføre faldende arbejdsstyrke, faldende beskæftigelse og permanent ubalance i de offentlige finanser. **Det er en udfordring for velfærdsudviklingen i fremtidens Danmark.**

II. Hvordan forestiller Velfærdskommissionen sig at udfordringerne løses (kort)

Ifølge Velfærdskommissionen er der behov for ændringer indenfor 5 **indsatsområder**, hvis man skal sikre fremtidens velfærdssamfund.

Indsatsområde 1: Et samfund der er mere robust overfor **den stigende levetid**.

Forslag ↓

- **Folkepensionsalderen** skal fra 2013 gradvist hæves, og fremover følge med levetiden.
- **Efterlønsordningen** skal fra 2009 gradvist udfases og tilgangen til ordningen stoppes i 2028.
- **Unge** skal have bonus dels for at **starte tidligere** på en uddannelse og dels for at **gennemføre** uddannelsen hurtiger.
- Andre forslag. ”**Fjumreåret**” bør afskaffes og **10. klasse målrettes** mod elever med svage forudsætninger.

Indsatsområde 2: Et mere virksomt samfund med bedre muligheder for og **tilskyndelse til at deltage på arbejdsmarkedet**

Forslag ↓

- **Dagpengeperioden** forkortes fra 4 år til 2 ½ år. Dagpenge kan først opnås efter et års beskæftigelse eller opnåelse af en kompetencegivende uddannelse.
- Særlig lempelige regler for dagpenge for 55-59 årige **ophæves** og aktivering-fritagelsen for denne gruppe ophæves.
- **Unge ledige** under 30 år skal i lære eller i arbejde. Bliver man ledig, og ikke har nogen uddannelse får man **pligt** til at tage en uddannelse.
- Dagpengemodtagere skal **omskoles** til brancher med **mangel på arbejdskraft**, hvis der ikke er beskæftigelse i den branche man er uddannet til.
- **Kontanthjælpmodtagere** skal have en **basisydelse**, der er fri for modregning fra ægtefælles indkomst. Samtidig skal kontanthjælpmodtagere have pligt til en **vedvarende** aktiveringsindsats.
- Personer, der i **lang tid** har været på **overførselsindkomst**, skal have en kontant bonus, når de kommer i job. Det gælder også **nyankomne indvandrede**, der går fra introduktionsydelse (eller starthjælp) og finder job.

- **Personskatten skal lempes.** Mellemskatten skal væk og grænsen for topskatten skal hæves. Derudover skal beskæftigelsesfradraget være større. Skattelettelserne skal finansieres ved gradvist at hæve **ejendomsværdiskatten** fra 1 pct. til 1,5 pct.
- Lønnen i særligt oprettede **oplæringsstillinger** for personer med svage danskkskaber skal svare til kvalifikationerne, og kan være under **mindstelønnen**.
- Regering, kommuner og arbejdsmarkedet parter skal forpligtes til at gøre en større indsats for **integrationen** af personer med svage forudsætninger og herunder svage danskkskaber. Virksomheder skal eventuelt **forpligtes** til at ansætte personer med svage danskkskaber.

<p>Indsatsområde 3: Et mere fremsynet samfund, hvor det er attraktivt at uddanne sig, arbejde, investere og drive virksomhed</p>

Forslag ↓

- Der skal satses massivt på at øge andelen af unge, der får en **ungdomsuddannelse**. Det er især et problem, at mange **indvandrere** ikke får en ungdomsuddannelse. Der må skabes flere **praktikpladser**.
- Arbejdsgivere, der ikke opretter **praktikpladser**, skal betale mere til arbejdsgivere, der opretter pladserne. Arbejdsgivernes Elevrefusion skal bruges mere **offensivt**.
- **Børnehaveklassen** skal være obligatorisk og mere fagligt orienteret. Der skal sættes ind med sprogstimulering for børn, der viser sig at have svage danskkskaber.
- **Selskabsskatten** skal sænkes til 25 pct., og skat af kapitalindkomst (renter m.m.) skal beskattes med 33 pct. - bortset fra pensionsopsparring.
- Herudover foreslås **brugerbetaling** på kandidatuddannelserne. Brugerbetalingen kan lånefinansieres af staten. Bliver man i landet efter uddannelsen får man **nedslag i skatten**. Flytter man til udlandet er der **fuld tilbagebetaling** af lånet.
- Der skal indføres mere **smidige regler** for indvandring af personer med **kvalifikationer**.
- **Familiesammenføringer** skal være lettere, hvis den familiesammenførte kan få job og blive integreret i Danmark. **Tilknytningskravet** foreslås fjernet.
- Der indføres **integrationseksamen** for nye indvandrede. Eksamen er bestået efter to års ordinær beskæftigelse og en bestået prøve i dansk eller engelsk.

Indsatsområde 4: Et mere **solidarisk** samfund

Forslag ↓

- Der indføres **obligatorisk pensionsopsparing** svarende til 6 pct. af lønnen **eller** den offentlige overførsel.
- **Folkepensionens** grundbeløb og den indkomstafhængige del af pensionen øges fra 2010. Ældrechecken øges med 7.300 kr.
- En række særregler for ældre skal **udfases** (særlig boligydelse, aldersrabat i ejendomsværdiskatten, licensrabat, varmetillæg m.v.). Udfasningen indføres først for personer, der bliver 65 år i 2010.
- Alle **subsidier** til ejerboliger og lejeboliger skal gøres synlige og udfases over en årrække. Det gælder også lejernes støtte via huslejereguleringen.
- **Boligsikring** skal først og fremmest målrettes mod børnefamilier og pensionister med lavere indkomster.
- **Børnechecken** skal gøres ens for alle aldersgrupper og sænkes til 7.500 kr. Besparelserne skal bruges til at **udvide skolegangen** for mindre skolebørn.

Indsatsområde 5: Et samfund med **tidssvarende velfærdsservice**

Forslag ↓

- Der skal indføres (begrænset) **brugerbetaling** på sundhedsområdet f.eks. ved lægebesøg. Der indføres dog maksimal samlet brugerbetaling i forhold til den enkeltes indkomst.
- Der indføres **brugerbetaling** på hjemmehjælp.
- Den offentlige sektor, der leverer velfærdsservicen, skal konstant underlægges **effektivitetskrav** og krav til højere produktivitet og kvalitet. Lovreguleringen skal om nødvendigt løbende fornys.
- Der skal stilles **resultatkrav** til alle ledere hos offentlige institutioner, der leverer velfærdsservice.
- Kommunernes effektivitet kan fremmes ved at **tilskuds- og udligningssystemet** tager effektiviteten i betragtning ved fordelingen af midlerne. Endelig kan det årlige statstilskud (bloktilskud) gradvist sættes ned, så **kommunerne tilskyndes til løbende effektiviseringer**.

NH/sh